

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ:

Головний Редакторе.

По дорученню групи акторів "Молодого Театру", перебуваючи зараз в Кам'янці, прохаємо вмістити цього листа в черговому числі Вашої газети.

В наслідок заняття міста каміньковцями військами разом з погромом здобутків української культури зміли знадені і всі українські театри. І от, поруч зі всіма культурними силами надійшли молоді і живі діти театру починили ший і понадрували до Кам'янця, аби залучувати свої сили на користь державі. Перед цим прибувши з'явилася і група акторів "Молодого Театру" в кількості 10-ти чоловік, яка і запропонувала Міністерству Народн. і Просвіти, до службової ради театральних справ, зорганізувати з нас малярівшу фронтową трупу. Це домагання ми вважали справедливим, божаючи бути найбільш корисними в час визволення нашого народу, в час стурвання держави, бо бачили, проїжджаючи, через фронт, де живого слова, а також відповідне постачання театрів на фронті бракувало. Після того ми звернулися в подібном запиті до Міністерства Освіти, яке передяче справу театральну в свої руки; але ні в першому, ні в другому нашій пропозиції жадних наслідків не мали. Пройшло добрих два тижні безрезультатного оббивання міністерських порогів. Тим часом, про наше прибуття довідався Головноуповноважений до справ театру п.Садковський і видав наказ, аби ми зареєструвалися у нього, згідно закону про мобілізацію акторів.

Гадючи, що таким чином ми найкоріше отримаєм можливість приступити до продуктивної праці, згідно наведеному даку, ми даро пішли на це і отримали реєстраційні картки. Це було 20-го Вересня /прибули до Кам'янця 6-го Вересня/. Пождали ще десять днів і тільки 1-го Жовтня нам було оголошено з'явитися для формування малярівшої трупи в м. Проскурів. Але справа зразу ж набрала для нас небажаного характеру, а саме: головним режисером цієї трупи без нашого відома був призначений один з акторів кол.Державного

Драматичного театру /в Київі/ чоловік для нас сторонній і зовсім не відомий, як режисер; крім того, без жодного порозуміння з нами, з нашого колективу було вибрано три особи, а саме: Поліна Самілюк, Степан Бондарчук і Лев П'ясецький. Звичайною традицією, ми не брали зберегти свої сили і єдність своєї групи, вважали себе в праві домогтися такого: 1/ аби ніхто з нашої групи не був викреслений по складанні групи, 2/ аби одного з наших відоміших акторів не пустили як чужого режисера, 3/ аби при розподіленні платні були захищені наші представники. Цікаво, що п. Голосноуєв, який до цього з'явився наші представники, закликав до відлучення Влади і до відходу те, що вважає не потрібним на свою думку і з ніякими завізаними "всесвітніми колективами" рахуватися не буде. "Де білоруська земля алка" - казав він. Правда, через два дні, ми довідалися, що наших незгодованих членів колективу з складу групи виключили. Але це було зроблено хитрощами з боку п. Саловського. Навіть розподілення платні було зроблено необлікованим способом, так чим для нас ставки були поставлені вище групи Саловського, як для театру "літнього сорту", а мінімуму платні був тільки, що його не вистачало навіть на їжу. Доведеться знову в останній постановці вимагати - підняти мінімум і перемістити ставки до до сферах осіб, які були завізано покладені. Ця остання вимога була для п. Голосноуєва викликана мотивом оголошити "карусель". До міністерства освіти було надіслано п. Саловським відому вже громадянству заяву, в якій він просив реінтегрувати акторів "так званого Молодого Театру" і закликав, що театр від цього нічого не втратить. Міністерство освіти, до цього ще раз ми звернулося, щоб захистити наші права, на зрештою в цій справі нічого і дало собі дозволити реінтегрувати. Таким чином, після сльозливого відходу від моделей енергійних повних життєвих обсягів п'яці на користь держави дідів відпочивають від праці. Тому тепер, після повільного погрому в Київі і в Києві, ми в частині "Молодого Театру" бачимо, що на до-чужий час роздерегаєч помирає з фактом *небуття*, про що з жидом і сповідаєч громадянство. Цим листом ми хотіли повідомити громадянство, що це по нашім волі, а через "незаконні постановки" мусимо поглядатися на тимчасову моральну смерть і разом з цим заявити, що ідея виступу "Молодого Театру" **ВВАЖАЄМО НЕВІМРУЄМОЮ**, ПО ПРИ ПЕРШІЙ НАГОДІ І ПОКАЖЕМО.

До краєвих часів.

По дорученню групи акторів "Молодого Театру" Павло ДОЛИНА, Степан БОНДАРЧУК, Василь ВАСИЛЬЮ, Леонід ВОЛОБАН.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Групі Акторів " Молодого Театру "

Товариші.

Товариші, будемо говорити одверто. Мені надзвичайно дивне-те, що Ви у своєму листі, надрукованому в ч. 524 "Рос.Газ" підписовуєте дані дані, доси вини за свою судьбу звалити на когось, а себе виставити в очак суспільства незачиними страждивими за ідею. Від такого листа вражіння, наче Ви справді вложи свої сили на користь державі, а хтось Вам не дав цього зробити. Розяснюте Вам т.т., коли Ви забули, нагадати, як було діло. Коли Ви приїхали до Кам"яня, то першій нашої зустрічі ми Вам розказали в чому стані театральна справа, а власне, що всі актори, згідно закону Республіки ч. 470 мобілізовані і повинні звитись для реєстрації до п. Головкоуловновраженого, на що Ви знавали, що трохи одпочи-даєте і візьматесь за діло, але, як видно з Вашого листа, Ви замість од-починку, пішли з собою всіма акторами і почали оббивати пороги міністерств і шляхом протестів німа випушували засобів на пр. власти руки до державного діла, а забезпечити свої власні інтереси. Вам було ясно запропоновано ор-ганізувати з себе магістрів театр для фронту, але Ви захвили, що Вас са-мих не вистарчить для такого театру і що Вас треба мати на увазі, як та-ких. От чому і було Вас взято на увагу, як акторів, причім малось на ува-зі утворити з Вас осередок трупи, до-всєкати до Вас необхідні сили для того, щоби ставити репертуар той, який відповідає потреби сучасного менту. Ви жні погодувались з тим, що репертуар Вашого "Молодого Театру" не від-повідає завданням магістрів театру, а що перевагу мусять ма-ти історично-популярні п'єси нової драматургії. Що до призначення Вам, без Вашого відому режисера, то він призначений на підставі того, що особа, яка на цю посаду не значена /Нохайченко/ порів - старий актор, який літ чотир-надцять на сцені працює, друге - працював під проводом таких режисерів, як Сидорський і О. Захаров. Що з вас ніхто не призначений черговим режисером, тому що в штатах, які затверджені од-зетно-фінансовою комісією Республі-канського уряду, така посада вимреслена. Що ж до того, що з Вашого колекти-ву викреслено було Три чоловіка, то будьте справедливі - ніхто П. Саміленко

не викреслював, а навпаки, вона вводилася в штати театру, причім приймається на увагу те, що вона хвора і зараховувалася її в склад трупі одночасно зо всіма вами. Ніхто також не викреслював з "Молодого" т.т. Бондарчука і П'ясецького, але свідати правду, їх не було в той час в Києві ні в Подільському і погодилися Ви самі на тому, що їх зарахувати, коли вони перебувають на місці формування театру для Прескурова. А в ставках, коли нам "таааа", було діло так. Молодому акторові, який мав увійти в склад Прескурівського театру, була подана платня згідно положення, яке він мав задіяти, причім навіть було порушено в принципі затвердження Міністерством нові ставки.

Дозвольте Вам угадати, що і сам Бондарчук, що до мінімуму, то не може бути мови, він приймається. Що-ж до інших ставок, то тут ми розіважались із-за кількох осіб, це і Ви, т.т. Долина і Василько, мусите нам "дати". Коли Ви зажадали, щоб до вас прикласти такі ставки, які затверджені для го. цього театру, то навіть порушуючи затвердження для мандрівних театрів штати, Вам була на це згода, при умові, що Ваші автори будуть одержувати платню пропорційно до акторами Головного театру. На вказані мною неможливості Ви ж, п. Долина і п. Василько, погоджувалися. Правда. Так до чого ж після цього Вам лемант до громадянства. То Ви хотіли з огляд своїм розпачливим листом. Коли ви хотіли нам заклимати когось на сім, чи стаянати когось, то прошу, тільки прошу не забувати, що не можна ставитися до всього лише з точки погляду своїх особистих інтересів, чи це по розказах багатьох робилося провідчии "Молодого Театру" в Київі" за час більшовистії. НЕ МОЖНА НАКРАНОМ РОБИТИ ТОГО В УКР.НАР.РЕСПУБЛІЦІ ЩО РОБИЛОСЯ УСРР.

Коли вже ми хочемо щось робити, то давайте робить чесно, а не будувать діло на авантюрах. Не думайте, що листами до громадянства можна упередить поліі до до окремих осіб і цілих корпорацій. Я - во ім'я справедливості, во ім'я акторської честі УКРАЇНСЬКОГО АКТОРА-ПАТРИОТА поклинаю в свідки тих, що були очевидчии всього того, що робилося в Київських українських театрах за час більшовистії. Коли вони скажуть, чи во ім'я несправедливості УНР одні театри зовсім знищувалися, а другі були доведені до по. оження дискредитації національного театру, а чи во ім'я своїх особистих інтересів. В такі свідки є поклинаю: Л.М.Старицьку-Черняхівську, Н.Дорошенко, М.Тішевського, і П.Говинського і от, коли вони скажуть своє правдиве слово, тоді стане ясно, оте розширення Ваше, товариші, за працю на користь, як Ви кажете, "Державі". Можливо, що і тут^в слово "Держава" ми вкладаємо різні поняття. Що-ж до Вашої роботи, то і зараз, як керувачи художньою частиною, пропоную Вам організувати з себе театр, який би задовольняв

потребам департаменту позашкільної освіти Міністерства Освіти, а для оцінки Вашої праці пропонує чи то окремі дебати в головному театрі, а чи виста у яким ансамблем, причім всі технічні засоби Вам будуть дані.

Ітак, т.т., коли у Вас є охота привести комість наших УНР, за добробут якої ми б'ємося, то милости просимо до діла зміцнь займатися такими листами, як Ваш.

З пошанню Керувача Художньої частини Режисер головного театру
Олександр КОГОДНУК.

28/X-1919р.

ВІД РЕДАКЦІЇ: Міст-чи цього листа не приймемо
/вислухаєте і противників/, ми вважаємо, що більше листів в цій справі через бран міста містити не будемо. Однак, мусимо зазначити, що автор листа, хоч і поминається на таких авторитетних сліднів, як Л.М. Старшьяк-Черняхівська і інші, котре лише даремно солотем на дічів иншого мистецького напрямку. Українське громадство знає, що з час панування більшовиків у Києві, українське авторство, на випадокки і "Молодого театру" дуже багато зробило для підвищення надсвідомої свідомости робітничих околиць у Києві, а де"гть робітничих околиць театрів не міг, а реальна діяльність і праця більш ніж не можна кваліфікувати инначе, як ДИТЯЧИЮ РОБОТОЮ.

-----0000-----